Lietas Nr. C10054416
Lietas arhīva Nr. C-0544-16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Bauskā, 2016.gada 30.martā

Bauskas rajona tiesa
tiesnese I.Andžāne, izskatījusi rakstveida procesā Bauskā, Zaļā ielā 12, civillietu **/pers. A/** maza apmēra prasībā pret **/pers. B/** par uzturlīdzekļu piedziņu,

k o n s t a t ē j a:

2016.gada 25.janvārī tiesā saņemta /pers. A/ maza apmēra prasība pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu /datums/dzimušās /pers. C/ un /datums/dzimušā /pers. D/ uzturam. Prasītājs norādījis, ka atbildētāja uzturlīdzekļus bērnu uzturam nemaksā. Lūdzis piedzīt no atbildētājas uzturlīdzekļus minimālo uzturlīdzekļu apmērā katra bērna uzturam. Lūdzis noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties. Prasība pamatota uz Civillikuma *(turpmāk tekstā - CL)* 179.pantu. Prasītājs nav lūdzis iztiesāšanu tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma *(turpmāk tekstā - CPL)* 56.panta piektajā daļā noteikts, ka *tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.*

Atbildētājai par lietas ierosināšanu paziņots uz deklarētās dzīves vietas adresi, nosūtot prasības pieteikumu, izskaidrojot procesuālās tiesības un pienākumus.

Atbildētāja sniegusi paskaidrojumu par iesniegto prasību, norādījusi, ka prasību atzīst pilnībā, nav lūgusi lietas iztiesāšanu tiesas sēdē. Lūgusi atbrīvot no tiesas izdevumu samaksas.

CPL 250^{25}.panta pirmajā daļā noteikts, *ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.*

Par lietas izskatīšanas datumu rakstveida procesā pusēm paziņots. Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesei.

Pārbaudījusi un novērtējusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzina, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

/datums/dzimusi /pers. C/, dzimšanas apliecībā kā tēvs norādīts /pers. A/, māte /pers. B/ (7.lietas lapa).

/datums/dzimis /pers. D/, dzimšanas apliecībā kā tēvs norādīts /pers. A/, māte /pers. B/ (8.lietas lapa).

CL 177.pantā noteikts, ka *līdz pilngadības sasniegšanai [219.p.] bērns ir vecāku aizgādībā.*

CL 178.pantā noteikts, *ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.*

Tiesa atzina, ka lietā nepastāv strīds par to, ka bērnu aprūpi un uzraudzību īsteno prasītājs.

CL 179.pantā noteikts, ka *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.*

Panta piektajā daļā noteikts, ka *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.*

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumos Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", kuri izdoti saskaņā ar CL 179.panta piekto daļu, noteikts, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus - katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai- 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656, minimālā mēneša darba alga no 2016.gada 01.janvāra valstī ir noteikta 370 *euro*, līdz ar ko minimālais uzturlīdzekļu apmērs no 2015.gada 01.janvāra, kas jānodrošina katram no vecākiem bērnam līdz 7 gadu vecumam ir 92,50 *euro* mēnesī katram bērnam, bet no bērnu 7 gadu vecuma 111 *euro* mēnesī katram bērnam.

Prasītājs norādījis, ka atbildētāja uzturlīdzekļus nemaksā, lūdzis piedzīt uzturlīdzekļus bērnu uzturam atbilstoši Ministru kabineta noteiktajam minimālajam apmēram.

Tiesa atzina, ka katra vecāka pienākums dot uzturlīdzekļus savu bērnu uzturēšanai ir absolūts pienākums, kas noteikts ar likumu.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmajā daļā noteikts, ka *bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.*

Atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus, ka maksā uzturlīdzekļus bērnu uzturēšanas izdevumu segšanai prasītājam, kurš aprūpē bērnus, regulāri un vismaz Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā.

Ņemot vērā, ka atbildētājas kā bērnu mātes pienākums, atbilstoši CL 179.pantam, neatkarīgi no viņas spējām un mantas stāvokļa vai jebkādiem citiem apstākļiem ir nodrošināt savu bērnu uzturēšanai uzturlīdzekļus vismaz Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, uzturlīdzekļi no atbildētāja piedzenami apmērā, kāds noteikts ar Ministru kabineta noteikumiem par minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Tiesa atzina, ka uzturlīdzekļi piedzenami no prasības iesniegšanas dienas, jo ar prasības celšanas dienu prasītājs uzsāk īstenot savu aizskarto interešu aizsardzību tiesā. Minētais atbilst bērnu interesēm un tiesu praksei (sk. Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 27.janvāra spriedums lietā Nr.SKC-254). Tiesa ņem vērā, ka lietā nav sniegti pierādījumi par uzturlīdzekļu maksājumu veikšanu pēc prasības celšanas. Uzturlīdzekļi piedzenami līdz bērnu

pilngadībai, kā to lūdzis prasītājs.

Saskaņā ar CPL 205.panta pirmās daļas 1.punktu nosakāms, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

CPL 33.pantā noteikts, ka *tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.* CPL 39.panta pirmās daļas 5.punktā noteikts, ka *ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi.*

Saskaņā ar CPL 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu.

CPL 43.panta ceturtajā daļā noteikts, ka *tiesa vai tiesnesis, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, pilnīgi vai daļēji atbrīvo to no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, kā arī atliek valsts ienākumos piespriesto tiesas izdevumu samaksu vai sadala to termiņos.*

Tiesa atzina, ka likumā ir noteikts kritērijs personas atbrīvošanai no tiesas izdevumu samaksas, tas ir - personas mantiskais stāvoklis.

Ņemot vērā, ka atbildētājai nav ienākumu un atbildētājas norādītie apstākļi liecina par to, ka atbildētāja mantiskā stāvokļa dēļ nevar samaksāt tiesas izdevumus tiesa atzina, ka atbildētāja ir pilnībā atbrīvojams no valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 33., 34., 35., 39., 42., 43., 74., 93., 189., 193., 204.[1], 250.[25].pantiem tiesa

n o s p r i e d a :

Prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no **/pers. B/,** personas kods /personas kods/, par labu **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus sākot no 2016.gada 25.janvāra meitas **/pers. C**/, dzimusi /datums/, personas kods /personas kods/, uzturam **92,50 *euro*** (deviņdesmit divi eiro un 50 centi) mēnesī, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī līdz bērna 7 gadu vecumam, bet no bērna 7 gadu vecuma ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī un dēla **/pers. D/**, dzimis /datums/, personas kods /personas kods/, uzturam **92,50 *euro*** (deviņdesmit divi eiro un 50 centi) mēnesī, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī līdz bērna 7 gadu vecumam, bet no bērna 7 gadu vecuma ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī, līdz bērnu pilngadībai.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Atbrīvot **/pers. B/,** personas kods /personas kods/, no valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas datuma - 2016.gada 30.marta, apelācijas sūdzību iesniedzot Bauskas rajona tiesā.

Tiesnese I.Andžāne